

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia marca 2011 r.

**Pan
Bogumił KAZULAK
Dyrektor Wojewódzkiego Zarządu
Melioracji i Urządzeń Wodnych**

w Łodzi

**P/10/114
LLO-4100-01-01/2011**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła kontrolę w Wojewódzkim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi, zwanym dalej „WZM”, w ramach programu kontroli „Wykonanie budżetu państwa w 2010 r. – realizacja inwestycji finansowanych ze środków publicznych”. Kontrolą objęto wykonanie zadania inwestycyjnego pn. „Smardzew – zbiornik wodny gmina Sieradz, Wróblew, pow. sieradzki”, zwane dalej „Zbiornikiem Smardzew”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 18 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadania „Zbiornik Smardzew”, pomimo stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości, niemających jednak istotnego znaczenia dla realizacji tej inwestycji.

1. Budowa zbiornika wodnego na rzece Myja, o powierzchni 60,02 ha i pojemności 1.386 tys. m³, przewidziana była pierwotnie do realizacji na lata 1996-2009. Roboty budowlane rozpoczęte zostały jednak dopiero w 2008 r., a ich zakończenie zaplanowano na 2012 r.

„Zbiornik Smardzew” pełnić ma wiele funkcji, jednak jego podstawowym zadaniem ma być zaopatrzenie rolnictwa w wodę. Ponadto, w okresie powodzi ma on także redukować

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

falę powodziową oraz służyć, jako miejsce hodowli ryb, uprawiania sportów wodnych, rekreacji i wypoczynku.

Ustalenia kontroli wykazały, że WZM przystępując do prac budowlanych posiadał kompletną i aktualną dokumentację zadania inwestycyjnego, zawierającą projekt budowlany, uwzględniający specyfikę planowanych robót, projekty wykonawcze w zakresie, o którym mowa w § 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego², przedmiar robót w zakresie, o którym mowa w § 6 tego rozporządzenia.

W ocenie NIK, WZM właściwie przygotował inwestycję do realizacji, pomimo trudności z wykupem gruntów. Jednakże, jako uchybienie uznać należy sytuację funkcjonowania w obrocie prawnym dwóch decyzji o ustaleniu lokalizacji tej inwestycji, różniących się w treści wielkością terenu przeznaczzonego pod budowę.

W wyniku prowadzonej od 2006 r. procedury wykupu gruntów pod realizowaną inwestycję, do końca 2010 r., nabyto do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa łącznie 207 nieruchomości gruntowych o powierzchni 77,6 ha, w tym 19 nieruchomości w drodze wywłaszczenia. Nie zakończone zostały postępowania administracyjne zmierzające do nabycia 6 działek o powierzchni 2,85 ha. Trudności z nabyciem nieruchomości spowodowały, iż WZM nie mógł wystąpić z wnioskiem o uzyskanie nowego pozwolenia wodnoprawnego, niezbędnego do kontynuowania robót po dokonanych odkryciach archeologicznych na terenie budowy. Odkryte grodzisko, leżące na trasie zapory „Zbiornika Smardzew”, wpisane zostało do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków w Łodzi w kwietniu 2010 r.

2. Program inwestycyjny zadania „Zbiornik Smardzew”, z dnia 30 września 2009 r., określający wartość zadania na kwotę 19.397 tys. zł oraz wysokość nakładów do poniesienia w latach 2010-2012 w kwocie 10.248 tys. zł, zawierał wymagane elementy, określone w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa³.

W wyniku dokonanych na terenie budowy odkryć archeologicznych, co wiązało się z koniecznością zmiany trasy zapory bocznej, koszty omawianego zadania przewidziane w planie finansowym na lata 2010-2012 zwiększone zostały (w marcu 2010 r.) o kwotę 1.200 tys. zł. Na realizację zadania „Zbiornik Smardzew”, Sejmik Województwa

² Dz. U. z 2004 r. nr 202, poz. 2072

³ Dz. U. Nr 120, poz. 831. Od dnia 1 stycznia 2011 r. obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa - Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1579.

Łódzkiego zapewnił w budżecie województwa na 2010 r. środki finansowe w łącznej wysokości 8.980 tys. zł, w tym 5.100 tys. zł z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (WFOŚ), 3.500 tys. zł ze środków rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na realizację Programu dla Odry 2006 i 380 tys. zł ze środków budżetowych.

Zapisane w budżecie województwa środki finansowe były wyższe o 1.500 tys. zł od określonych w Programie inwestycyjnym na 2010 r. (7.480 tys. zł).

W 2010 r. na realizację zadania „Zbiornik Smardzew” WZM wydatkował 4.540 tys. zł, co stanowi 50,6% wykonania planu (8.980 tys. zł). W pełnej wysokości wykorzystano środki otrzymane w ramach Programu dla Odry 2006. Natomiast z przyznanej transzy dotacji z WFOŚ wykorzystano zaledwie 665 tys. zł, co stanowi 13% przyznanych środków. W dniu 29 grudnia 2010 r. Zarząd WFOŚ zaakceptował przesunięcie niewykorzystanych środków na lata 2011-2012.

Ustalenia kontroli NIK oraz wyjaśnienia zastępcy dyrektora WZM wskazują, iż powodem niewykonania planowanych wydatków inwestycyjnych, były nieuregulowane stany prawne gruntów, niesprzyjające warunki pogodowe i odkrycia archeologiczne na terenie realizowanego zbiornika wodnego.

Podkreślić należy, że do końca 2010 r. nie zostały jednak rozpoczęte niektóre roboty, m.in. przy pracach ziemnych w czaszy zbiornika i rozbiórce mostu, budowie rurociągu kablowego, a także demontażu linii napowietrznej NN, na których realizację nie miały wpływu dokonane odkrycia archeologiczne.

3. W ocenie NIK, środki finansowe przyznane na realizację zadania „Zbiornik Smardzew” wydatkowane były właściwie, zgodnie z celami określonymi w programie inwestycyjnym. Uruchamianie środków dokonywane było w formie comiesięcznych zapotrzebowań. Nie stwierdzono zawyżania wynagrodzenia wykonawcom robót i usług.

Ostatnia faktura opłacona w 2010 r., na kwotę 1.350 tys. zł, dotyczyła robót budowlanych wykonanych w okresie od 4 października do 6 grudnia i odebranych w dniu 17 grudnia 2010 r., które obejmowały m.in. oświetlenie drogowe (wartość robót 30 tys. zł) oraz linię kablową NN technologiczną (15,2 tys. zł).

Z ustaleń kontroli NIK wynika, że podwykonawca robót elektroenergetycznych realizowanych w okresie od dnia 22 października do dnia 10 listopada 2010 r. wykonał roboty o łącznej wartości 86,2 tys. zł. Roboty te nie były objęte nadzorem inwestorskim i nie zostały odnotowane w dzienniku budowy. Umowa o pełnienie nadzoru inwestorskiego nad robotami elektroenergetycznymi zawarta została przez dyrektora WZM dopiero w dniu 10 grudnia 2010 r.

Obowiązek zapewnienia przez WZM nadzoru nad budową przez osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności wynikał z postanowień decyzji

o pozwoleniu na budowę „Zbiornika Smardzew” oraz art. 42 ust. 1 ustawy Prawo budowlane⁴.

W ocenie NIK, prawidłowo sprawowany był nadzór inwestorski nad pozostałymi robotami przez pracowników WZM oraz firm zewnętrznych, posiadających przygotowanie zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych na budowie o wymaganej specjalności.

Zaznaczyć należy, że nie wszystkie osoby pełniące funkcje techniczne na budowie zadania „Zbiornik Smardzew”, potwierdziły w dzienniku budowy fakt przyjęcia powierzonych im funkcji, co stanowiło naruszenie art. 45 ust. 2 ustawy Prawo budowlane.

Osoby te wezwane zostały w trybie pilnym i uzupełniły wpisy w dzienniku budowy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań zapewniających rzetelne wykonywanie czynności nadzoru inwestorskiego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Dyrektora przedstawienia, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118